

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1889/2005,**annettu 26 päivänä lokakuuta 2005,****yhteisön alueelle tuotavan tai sieltä vietävän käteisrahan valvonnasta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 ja 135 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ovat kuulleet Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön tehtäviin kuuluu edistää taloudellisen toiminnan sopusointuista, tasapainoista ja kestävästä kehitystä koko yhteisössä luomalla yhteismarkkinat sekä talous- ja rahaliitto. Tätä varten sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla varmistetaan tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus.
- (2) Laittomasta toiminnasta saatujen tuottojen tuominen rahoitusjärjestelmään ja niiden sijoittaminen rahanpesun jälkeen haittaavat tervettä ja kestävästä taloudellista kehitystä. Näin ollen rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/308/ETY ⁽³⁾ otettiin käyttöön yhteisön järjestelmä rahanpesun estämiseksi seuraamalla luotto- ja rahoituslaitosten sekä tiettyjen ammattiryhmien kautta toteutettavia liiketoimia. Koska on olemassa riski, että kyseisen järjestelmän käyttöönotto lisää laittomiin tarkoituksiin tapahtuvaa käteisrahaliikennettä, direktiiviä 91/308/ETY olisi täydennettävä yhteisön alueelle tuotavaa ja sieltä vietävää käteisrahaa koskevalla valvontajärjestelmällä.
- (3) Tällä hetkellä ainoastaan harvat jäsenvaltiot ovat kansallisessa lainsäädännössään ottaneet käyttöön tällaisen valvontajärjestelmän. Lainsäädäntöjen väliset erot haittaavat sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Tästä syystä perustekijät olisi yhdenmukaistettava yhteisön tasolla yhteisön alueen rajat ylittävän käteisrahaliikenteen samantasoisien valvonnan varmistamiseksi. Yhdenmukaistamisen ei kuitenkaan pitäisi vaikuttaa jäsenvaltioiden mahdollisuuteen toteuttaa yhteisön alueen käteisrahaliikenteen kansallista valvontaa perustamissopimuksen nykyisten määräysten mukaisesti.

(4) Olisi myös otettava huomioon muilla kansainvälisillä foorumeilla toteutetut täydentävät toimet, erityisesti rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF), joka perustettiin Pariisissa vuonna 1989 pidetyssä G7-maiden huippukokouksessa. Rahanpesunvastaisen toimintaryhmän erityissuosituksessa N:o IX 22 päivältä lokakuuta 2004 kehoitetaan valtioita toteuttamaan toimenpiteitä käteisrahaliikenteen paljastamiseksi, esimerkiksi luomalla ilmoittamisjärjestelmä tai asettamalla muu selvitysvelvollisuus.

(5) Tämän vuoksi yhteisön alueelle saapuvan ja sieltä poistuvan luonnollisen henkilön kuljettamaan käteisrahaan olisi sovellettava ilmoittamisvelvollisuuden periaatetta. Tämä periaate mahdollistaisi sen, että tulliviranomaiset voisivat kerätä tietoja kyseisestä käteisrahaliikenteestä ja tarvittaessa välittää ne toisille viranomaisille. Tulliviranomaisia on yhteisön alueen rajoilla, joilla valvonta on tehokkainta, ja jotkut kyseisistä viranomaisista ovat jo hankkineet käytännön kokemusta tältä alalta. Olisi sovellettava 13 päivänä maaliskuuta 1997 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 515/97 jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi ⁽⁴⁾. Keskinäisellä avunannolla olisi varmistettava, että käteisrahan valvontaa toteutetaan asianmukaisesti ja että direktiivin 91/308/ETY tavoitteiden saavuttamista mahdollisesti helpottavat tiedot toimitetaan.

(6) Ottaen huomioon ilmoittamisvelvollisuuden ennalta ehkäisevän tarkoituksen ja pelotevaikutuksen se olisi täytettävä yhteisön alueelle saavuttaessa ja sieltä poistuttaessa. Jotta viranomaisten toiminta voidaan kohdentaa merkittävään käteisrahaliikenteeseen, ilmoitusvelvollisuuden olisi koskettava kuitenkin ainoastaan vähintään 10 000 euron suuruista rahaliikennettä. Lisäksi olisi täsmennettävä, että ilmoitusvelvollisuus koskee rahoja kuljettavaa luonnollista henkilöä siitä riippumatta, onko hän rahojen omistaja vai ei.

(7) Annettavien tietojen osalta olisi käytettävä yhteistä standardia. Tämä helpottaa toimivaltaisten viranomaisten tietojenvaihtoa.

⁽¹⁾ EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 574.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 15. toukokuuta 2003 (EUVL C 67 E, 17.3.2004, s. 259), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 17. helmikuuta 2005 (EUVL C 144 E, 14.6.2005, s. 1) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 8. kesäkuuta 2005. Neuvoston päätös, tehty 12. heinäkuuta 2005.

⁽³⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/97/EY (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 76).

⁽⁴⁾ EYVL L 82, 22.3.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 807/2003 (EUVL L 122, 16.5.2003, s. 36).

- (8) On suotavaa laatia määritelmät, joita tarvitaan tämän asetuksen yhdenmukaiseen tulkintaan.
- (9) Toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen nojalla keräämät tiedot olisi välitettävä direktiivin 91/308/ETY 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille.
- (10) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen soveltamiseksi suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾ ja yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001⁽²⁾.
- (11) Jos on olemassa viitteitä siitä, että käteisrahämäärät liittyvät direktiivissä 91/308/ETY tarkoitettuun käteisrahaliikenteeseen liittyvään laittomaan toimintaan, toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen nojalla keräämät tiedot voidaan välittää muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja/tai komissiolle. Tiettyjen tietojen välittämisestä olisi lisäksi säädettävä tapauksissa, joissa on olemassa viitteitä siitä, että kuljetetaan tässä asetuksessa säädetyn vähimmäismäärän alittavia rahamääriä.
- (12) Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava tarvittavat toimivaltuudet käteisrahaliikenteen tehokkaan valvonnan harjoittamiseksi.
- (13) Toimivaltaisten viranomaisten toimivaltuuksia olisi täydennettävä jäsenvaltioiden velvollisuudella säätää seuraamuksista. Seuraamuksia olisi kuitenkin määrättävä ainoastaan tämän asetuksen mukaisen ilmoituksen antamatta jättämisestä.
- (14) Tämän asetuksen tavoitetta ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan sisämarkkinoilla esiintyvän rahanpesun rajatylittävän luonteen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (15) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa tunnustetut ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti sen 8 artiklassa, toistetut periaatteet,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tavoite

1. Tällä asetuksella täydennetään direktiivin 91/308/ETY rahoitus- ja luottolaitosten sekä tiettyjen ammattiryhmien kautta toteutettavia liiketoimia koskevia säännöksiä siten, että siinä säädetään yhdenmukaiset säännöt yhteisön alueelle tuotavaa ja sieltä vietävää käteisrahaa koskevalle toimivaltaisten viranomaisten toteuttamalle valvonnalle.

2. Tällä asetuksella ei rajoiteta kansallisia toimenpiteitä, joilla valvotaan käteisrahaliikennettä yhteisön alueella, jos nämä toimenpiteet toteutetaan perustamissopimuksen 58 artiklan mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) "toimivaltaisilla viranomaisilla" jäsenvaltioiden tulliviranomaisia tai muita viranomaisia, joille jäsenvaltiot ovat antaneet toimivallan soveltaa tätä asetusta;
- 2) "käteisrahalla":
  - a) siirtokelpoisia haltijamaksuvälineitä, haltijakohtaiset maksuvälineet kuten matkasekit mukaan lukien, siirtokelpoisia maksuvälineitä (mukaan lukien sekkit, velkakirjat ja maksumääräykset), jotka ovat joko haltijakohtaisia, rajoituksetta siirrettyjä, fiktiiviselle maksun saajalle asetettuja tai muuten sellaisessa muodossa, että niiden omistusoikeus siirtyy luovutuksen yhteydessä, ja epätäydellisiä maksuvälineitä (mukaan luettuna sekkit, velkakirjat ja maksumääräykset), jotka on allekirjoitettu mutta joista maksun saajan nimi on jätetty pois;
  - b) valuuttaa (maksuvälineenä liikkeessä olevat setelit ja kolikot).

3 artikla

Ilmoittamisvelvollisuus

1. Yhteisön alueelle saapuvan ja sieltä poistuvan luonnollisen henkilön, joka kuljettaa mukanaan vähintään 10 000 euron verran käteisrahaa, on ilmoitettava kyseinen rahamäärä sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka kautta hän saapuu yhteisön alueelle tai poistuu sieltä, tämän asetuksen mukaisesti. Ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty, jos annetut tiedot ovat virheellisiä tai epätäydellisiä.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) ilmoituksen antaja, mukaan lukien täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka sekä kansalaisuus;
- b) käteisrahan omistaja;
- c) käteisrahan tarkoitettu vastaanottaja;
- d) käteisrahan määrä ja laji;
- e) käteisrahan alkuperä ja käyttötarkoitus;
- f) kulkureitti;
- g) kulkuväline.

3. Tiedot on annettava kirjallisesti, suullisesti tai sähköisesti tavalla, josta 1 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio päättää. Ilmoituksen antajalla on kuitenkin pyynnöstään oikeus toimittaa tiedot kirjallisesti. Jos kirjallinen ilmoitus on jätetty, ilmoituksen antajalle on pyynnöstä toimitettava hyväksytty jäljennös.

4 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Edellä 3 artiklassa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen tarkistamiseksi toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen edellytysten mukaisesti tarkastaa luonnollisia henkilöitä, heidän matkatavaroitaan ja kulkuvälineitään.

2. Jos 3 artiklassa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty, käteisraha voidaan pidättää hallinnollisella päätöksellä kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

5 artikla

Tietojen tallennus ja käsittely

1. Edellä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tallennettava ja käsiteltävä 3 ja/tai 4 artiklan mukaisesti saatavat tiedot, ja ne on saatettava direktiivin 91/308/ETY 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kyseisen jäsenvaltion viranomaisten käyttöön.

2. Jos 4 artiklassa säädettyissä tarkastuksissa ilmenee, että luonnollinen henkilö saapuu yhteisön alueelle tai poistuu sieltä mukanaan pienempi määrä käteisrahaa kuin 3 artiklassa vahvistettu vähimmäismäärä, ja jos on olemassa viitteitä direktiivissä 91/308/ETY tarkoitetusta käteisrahaliikenteeseen liittyvästä laittomasta toiminnasta, 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat tallentaa myös nämä tiedot sekä kyseisen henkilön täydellisen nimen, syntymäajan ja

-paikan ja kansalaisuuden sekä tarkemmat tiedot käytetystä kulkuvälineestä ja käsitellä näitä tietoja, ja ne voidaan saattaa direktiivin 91/308/ETY 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kyseisen jäsenvaltion viranomaisten käyttöön.

6 artikla

Tietojenvaihto

1. Jos on olemassa viitteitä siitä, että käteisrahamaarat liittyvät direktiivissä 91/308/ETY tarkoitettuun käteisrahaliikenteeseen liittyvään laittomaan toimintaan, edellä 3 artiklassa säädettyllä ilmoituksella tai 4 artiklassa säädettyissä tarkastuksissa saadut tiedot voidaan välittää muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Asetusta (EY) N:o 515/97 sovelletaan tarvittavin muutoksin.

2. Jos on olemassa viitteitä siitä, että käteisrahamaarat liittyvät yhteisön taloudellisia etuja haittaavan petoksen tai muun laittoman toiminnan tuottamaan hyötyyn, tiedot välitetään myös komissiolle.

7 artikla

Tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa

Keskinäisen hallinnollisen avun puitteissa jäsenvaltiot tai komissio voivat välittää tämän asetuksen nojalla saadut tiedot kolmansille maille, edellyttäen että tiedot 3 ja/tai 4 artiklan mukaisesti saaneet toimivaltaiset viranomaiset suostuvat siihen ja että henkilötietojen välittämistä kolmansille maille koskevia asiaankuuluvia kansallisia ja yhteisön säännöksiä noudatetaan. Jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle tällaisesta tietojenvaihdosta, kun sillä on erityistä merkitystä tämän asetuksen täytäntöönpanolle.

8 artikla

Salassapitovelvollisuus

Tietoja, jotka ovat luottamuksellisia tai jotka on toimitettu luottamuksellisesti, koskee salassapitovelvollisuus. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa luovuttaa tällaisia tietoja ilman tiedot antaneen henkilön tai viranomaisen nimenomaista lupaa. Tietojen luovuttaminen on kuitenkin sallittua, jos toimivaltaisilla viranomaisilla on velvollisuus tietojen luovuttamiseen voimassa olevien säännösten nojalla, erityisesti tuomioistuinkäsittelyyn liittyen. Tietojen antamisessa tai luovuttamisessa on noudatettava kaikilta osin voimassa olevia tietosuoja koskevia säännöksiä, erityisesti direktiiviä 95/46/EY ja asetusta (EY) N:o 45/2001.

9 artikla

Seuraamukset

1. Kukin jäsenvaltio ottaa käyttöön seuraamuksia, joita se soveltaa, jos 3 artiklassa säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty. Tällaisten seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 15 päivänä kesäkuuta 2007 seuraamuksista, joita sovelletaan, jos 3 artiklan mukaista ilmoittamisvelvollisuutta ei ole täytetty.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä lokakuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

10 artikla

Arviointi

Komissio antaa neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta.

11 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 15 päivästä kesäkuuta 2007.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ALEXANDER